REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURĬ:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de *Dumineca* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Dumineca* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 276. — Brașov, Lunĭ-Marțĭ 17 (30) Decemvrie — 1902.

Inceputul sfârșitului.

Inainte cu câte-va dile am arătat ce mare problemă li-s'ar oferi congregațiunilor comitatense pentru a o discuta în sînul lor, décă ar ține sémă de nedreptatea, ce li-se face naționalităților nemaghiare pe terenul cultural, când din partea statului nu li-se dă absolut nicĭ un sprijin pentru scólele de legea și limba lor, deși plătesc contribuție la stat ca și Maghiarii.

Am dis atuncĭ, că așa ceva nu se póte aștepta pân' ce va dăinui sistemul actual, că acesta va trebui mai întâiŭ se cadă, séu se se schimbe radical, ca se pótă fi posibilă discutarea unor astfel de cestiunĭ de dreptate și de libertate în adunările comitatense.

Pentru astădĭ nu póte fi vorba de ast fel de posibilitate, căcĭ în acele congregațiunĭ predomnesce, cu de tot puține escepțiunĭ, spiritul cel mai ostil naționalităților și confesiunilor nemaghiare, care șĭ-a ajuns deja culmea. Cu atât mai apropiată pare însĕ în asemenĭ împrejurărĭ perspectiva prăbușirei acestui sistem, care dă nutremênt atât de mare uneltirilor celor mai condemnabile în contra esistenței naționale a popórelor de limbă nemaghiară.

Cu cât mai departe va merge șovinismul dominant în atacurile și atentatele sale contra naționalităților, cu atât mai aprópe vom fi de sfîrșit.

Este o adevĕrată bólă, ce a cuprins pe tóte mediocritățile erei acesteia șoviniste în a se face remarcabile, a-șĭ câștiga merite, ba glorie chiar înaintea fanaticilor și fanatisaților prin născocirea de tot felul de mijlóce de suprimare și terorisare a naționalităților.

Nu de mult comitatele Treiscaune și Pojun au propus modificarea și desființarea de fapt a legei naționalităților. Acuma se trezesc cei din comitatul Nyitra și aduc în congregația lor nisce hotărîrĭ asupra unor nouĕ mĕsurĭ pentru a terorisa și tiranisa naționalitățile, cu scop de a le face incapabile de orĭ ce acțiune în apĕrarea drepturilor și aspirațiunilor lor legitime. E vorba chiar ca aceste hotărîrĭ sĕ fie adresate prin curendă tuturor comitatelor din țéră cu rugarea, sĕ le priméscă și ele.

Și ce credeți, că au hotărît onorabilii șoviniștĭ ai comitatului Nyitra?

Ei propun între altele sĕ fie sporit numĕrul inspectorilor de școle; la fie-care preparandie din țéră sĕ fie numit din partea statului un controlor cu misiunea de-a urmări cu atențiune progresul în limba maghiară precum și spiritul învĕțătorilor și simțul național al elevilor! Guvernul sĕ eserciteze drept disciplinar și asupra învĕțătorilor școlelor confesionale; guvernul sĕ aibă dreptul a depărta de la școlele confesionale și medii pe preoții, carĭ sunt în prepus a lăți spirit antipatriotic, făcênd pașĭ pe lângă autoritatea bisericéscă și décă acésta n'ar satisface lui într'un termin anumit, sĕ pótă închide școla; meseriașii eșițĭ din școlele industriale din Boemia și Moravia, sĕ nu pótă dobêndi licență de meserie. (Propunerea acésta este îndreptată special în contra Slovacilor); directorii postelor sĕ fie datorĭ la cererea guvernului a arăta, carĭ sunt cei ce abonéză diare și scrierĭ nemaghiare; Viceșpanul sĕ aibă drept sĕ se presinte la orĭ-ce întrunirĭ, a căror limbă de sfătuire este nemaghiară, și s'o pótă disolva, și sĕ pótă opri representațiile și prelegerile reuniunilor nemaghiare; sĕ se aducă o lege prin care sĕ se dispună ca agitatorii naționaliștĭ antimaghiarĭ și soții lor mai periculoșĭ sĕ pótă fi espulsațĭ din Ungaria ér averea lor și a familiei lor sĕ pótă fi espropriată pe basa unei prețuelĭ în favorul visteriei statului; sĕ nu le fie permis a-se aședa în țéră acelora, carĭ sunt bănuițĭ din punct de vedere al intereselor maghiare ș. a.

Intrebăm pe orĭ-ce om cu minte, care va ceti hotărîrile de mai sus, nu este acésta începutul sfârșitului bachanaliilor șovinismului destrăbălat?

Tratările privitóre la pact se continuă. Ministrul president Coloman *Szell* a plecat erĭ după amiadĭ la Viena, ca sĕ tracteze cu guvernul austriac. Marțĭ se va reîntórce la Budapesta.

Conflict inevitabil. Cum s'anunță din New-York, generalul *Jung*, care a *comandat contingentul american* în China, în timpul rĕscólei Boxerilor, a predis un rĕsboiŭ general în extremul-Orient. La un banchet al Camerei de comerciŭ din Cleveland, generalul a dis:

„Suprematia comercială în Orient, „depinde de menținerea unei puternice „forțe militare, în apropierea Chinei; mo„mentul nu e depărtat, când rivalitatea „comercială va face un conflict inevitabil, și trebue sĕ fim gata.“

Guvernul român și Bulgaria. Guvernul român, scrie „Cronica“, voind a da o nouă dovadă de dorința sa, ca relațiunile cordiale, carĭ unesc actualmente România și Bulgaria, sĕ devie din ce în ce mai strînse, a revocat decretele de espulsare, carĭ au fost date acum 2 anĭ, în contra supușilor bulgarĭ. d-nii Tudor Iancoff—Gotemberski, Stoian Gheneff, Theodor Gabrowsky, Dumitru Petroff—Patschadjieff, Hristea Stoianoff, Vladimir D. Casacoff, Ivan Simu séu Ivanciu Simionescu, Ștefan Ioan Ghetzoff și D. Calaroff. Toțĭ aceștia erau bănuițĭ, că aveau legăturĭ cu comitetul macedonean revoluționar din Sofia.

Călĕtoria contelui Lamsdorff.

Vinerĭ înainte de a părăsi Serbia pentru a merge la Sofia, cancelarul Lamsdorff a fost primit, înainte de amiadĭ, în audiență de concediu de către Regele Alexandru, la castelul din Niș.

La prândul de gală dat Vinerĭ în onórea contelui de Lamsdorff, regele a toastat în sănĕtatea Țarului și Țarinei. Contele de Lamsdorff a toastat pentru Suveranii Serbiei.

La órele 11 înainte de amiadĭ, Lamsdorff a plecat la Sofia. La gară i-s'au dat onorurĭ militare, ér musica a intonat imnul rusesc. Regele Alexandru și contele Lamsdorff s'au despărțit în modul cel mai călduros.

In Serbia, cancelarul n'a vorbit cu nimenĭ, afară de Regele Alexandru. Ómenii din anturagiul lui spun, că Lamsdorff a rĕmas mulțumit de visita sa în Serbia.

La 2 și 15, trenul care transporta pe Lamsdorff, a întrat în gara de frontieră Țaribrod. Aci a fost întîmpinat de: președintele consiliului, Daneff; Lindscanoff, ministru de interne; Popoff ministru de lucrărĭ publice; Bachmetieff, agentul diplomatic rus la Sofia.

In drumul către Sofia Lamsdoff a fost întêmpinat în mod cordial, la tóte stațiunile, cu musica națională.

*

Trenul special a sosit în Sofia la 4 p. m.

La gară, contele Lamsdorff a fost primit de trimisul prințului Ferdinand și adjutantul sĕu, generalul Nicolaeff, de toțĭ ceilalțĭ miniștri, de biuroul Sobraniei, de consiliul comunal în frunte cu primarul, care a presentat pâne și sare, ținênd un discurs la care Lamsdorff n'a rĕspuns.

Primirea, ce s'a făcut ministrului, a fost fórte căldurósă.

Emigranții macedonenĭ și o mulțime de altă lume era înșiruită pe tot parcursul cortegiului, aclamând pe trimisul Țarului. De la gară, Lamsdorff se urcase într'o trăsură a Curței și, escortat de un detașament de cavalerie, s'a dus la palat, unde fù óspele prințului. Tzocoff, de la ministerul de esterne, a fost atașat pe lângă contele Lamsdorff, pe timpul șederei acestuia în Bulgaria.

La banchetul dat la agenția diplomatică rusă, Lamsdorff a cerut câtor-va șefi ai partidelor bulgare, a-șĭ arăta ideile

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

File rupte dintr'un carnet.

Septemvrie 1902.

(Caleidoscop. — Un Sisyphus modern. — Escursiunea la Năsĕud. — Discursurĭ frumóse. — Visurĭ urîte).

Inchid ochii și vĕd înaintea sufletului meu repetându-se ca într'un caleidoscop tablourile și scenele cele mai fermecătóre de la serbările adunării din Bistriță a societății pentru fond de teatru.

Sala de la palatul administrativ, unde s'a ținut prima ședință! Sala mare și frumósă de la casa națională săséscă (Geverbehaus), unde s'a ținut concertul și balul! Și înainte și mai pe sus de tóte biserica română, spațiósă, împodobită cu ramurĭ verdĭ și plină de credincioșĭ evlavioșĭ! O liturgie atât de solemnă, ca cea din diua de 7 Septemvrie, la care am asistat în biserica din Bistriță, n'am vĕdut de mult. Aprópe o sută de fete și flăcăi, formând cor mixt sub conducerea unui harnic învĕțător, esecutau cântările duióse ale ritului nostru. Mĕ uitam la Vulcanu, mĕ uitam la Ungureanu și îi vedeam emoționațĭ. Și când s'a urcat la amvon protopopul Bistriței d-l Domide, și a ținut o cuvêntare către popor, caldă și pĕtrundĕtóre, nu m'am putut stăpâni și a trebuit sĕ-mĭ șterg ochii, carĭ se umpluse de lacremĭ. A spus protopopul póte vr'un lucru jalnic? Ținut'a el vr'un panegiric? Nu! — A vorbit numai de trecutul nostru și a zugrăvit tabloul viitorului. Și în vocea lui vibra o nuanță intimă și convingĕtóre, o căldură, care isvoria din adêncul sufletului și pĕtrundea la inimĭ.

Și eșind din biserică, poporul și inteligența a umplut strădile și se ducea o mare de ómenĭ la palatul administrativ. Sute de femei și fete, frumóse ca din poveștĭ și îmbrăcate tóte în costum național, încinse cu tricolorul românesc. Și n'a venit nimenĭ sĕ-l confisce. La Bistriță nu s'a apropiat nimenĭ din organele sf. Hermandad sĕ desbrace femeile și ómenii în mijlocul strădii, cum scim, că se întêmplase la Brașov și cum am cetit, că se întêmplase la Blașiŭ!

Ce mai la deal la vale! Bistrița este capitala unui comitat locuit de naționalitățĭ. Populația română forméză un coeficient de peste $69^{0}/_{0}$, ér cu Sașii împreună apróape $97^{0}/_{0}$....

Și m'am gândit la acel Sisyphus modern, care fusese mai mulțĭ anĭ prefect în acest comitat și în comitatul vecin Solnoc-Dobâca, cu o majoritate covîrșitóre de asemenea românéscă. M'am gândit la Desideriu Banffy, baronul cel cu „statul unitar național maghiar“. Inainte de a ajunge ministru-președinte „factor prin fapte“, (tettekkel tényezö), cum dicea el despre sine în insuficiența cunoscințelor sale, și înainte de a fi ajuns sĕ scrie articole în carĭ sĕ proclame „absurditatea“ statului de drept și „legalitatea“ maghiarisării cu forța — „marele bărbat“ fusese aicĭ și lucrase „de la rótă“ pentru realisarea utopiilor, pe carĭ abia acuma le-a codificat în teorie.

Unde sunt resultatele activității sale?

S'au prăvălit în neant.

Pentru-că puterea unui om și chiar puterea unui stat, este tot atât de insuficientă spre a înlocui *ceea-ce este* cu *ceea-ce nu este*, pe cât de puțină valóre are în logică argumentul „*A nescire ad non esse*“.

*

Articolele de reportaj în gazetele nóstre asupra frumóselor sĕrbărĭ culturale din Bistriță au spus tot ce s'a petrecut acolo în cele 2—3 dile. Amintirile mele nu au de scop a reveni asupra amĕnuntelor.

Se adunase Marțĭ, după serbărĭ, comitetul local sĕ prândéscă împreună cu comitetul societății, ér după prând sĕ-l însoțéscă la gară. Trăsurile sosise deja la pórta hotelului și bagajele erau puse în trăsuri.

In ultimul moment însĕ s'a schimbat planul. D-l Vulcan era de părere, că fiind așa apróape de Năsĕud, nu se cuvine sĕ-l ocolim. Și am plecat la Năsĕud.

Ploua subțire, séu mai bine dis bura. Un convoiŭ de șépte trăsurĭ, în carĭ ocupară loc membrii comitetului societății afară de d-l Petrescu, care plecase, apo, mai mulțĭ membri din comitetul local, notarul din Tilișca, și cu moș Hontilă, pornirăm pe la órele trei la Năsĕud. A fost unul din drumurile mele neuitate.

lor asupra cestiunei macedonene. Cu deosebire s'a întreţinut cu Karaveloff, Petroff, Radoslavoff şi Geschoff.

Au asistat la banchet agenţii diplomaticî ai Austriei şi ai Serbiei.

Fostul ministru de finanţe Necievicî, învitat şi el, a declinat onórea de a participa la banchet.

*

Memoriul pe care Macedonenii intenţioneză de a-l remite contelui Lamsdorff, conţine mulţumirî Ţarului şi poporului rus pentru ajutórele, ce li-s'a dat. Cere totdeodată înfiinţarea unui guvern nou creştin şi miliţie creştină în Macedonia.

*

Din Sofia i-se anunţă ḑiarului rusesc *„Nowoje Vremja"*, că afară de constatarea privitóre la causele, carî determină pe Macedoneni a-se refugia în Bulgaria, călĕtoria lui Lamsdorff la Sofia a mai avut de scop sĕ declare cercurilor dirigente bulgare, că Rusia voesce pacea în Macedonia. El condamnă prin urmare activitatea provocătóre a comitetului macedonean faţă cu Turcia, care are dreptul a suprima revolta în propria sa ţéră.

*

Ḑiarele din Budapesta aduc scirea, că Lamsdorff, în trecerea sa spre Viena, se opresce şi în Bucurescî. Vestea acésta s'o fi împărtăşit ministrul-president Sturdza la primul prânḑ parlamentar dat în sala palatului. — Nu scim încă décă scirea ḑiarelor unguresci provine din isvor autentic.

Pe erî séră, Duminecă, Lamsdorff era aşteptat sĕ soséscă în Viena.

*

Telegramele din Sofia sunt unanime în a declara, că atitudinea lui Lamsdorff la Sofia a fost rece şi reservată. Ḑiarul guvernamental *„Vecerna Posta"* scrie: „Ministrul de esterne rusesc nî-a adus, cum se pretinde, ramura păcii. Macedonenii însĕ doresc oleul". Ministrul-president *Daneff* sĕ fi ḑis cu ocasia sosirei lui Lamsdorff: „Lamsdorff vine la noi, ca *sĕ ne ţuţure de urechĭ*". Din cuvintele aceste reiese, că visitele lui Lamsdorff în Belgrad şi Sofia n'au fost, cum se spera, sancţiunea aspiraţiilor macedonene. Presupunerea cea mai firéscă e, că scopul lui Lamsdorff este de a îmbunătăţi sórtea Macedonenilor, fără ca cestiunea macedonénă se pótă fi utilisată ca pretext pentru validitarea veleităţilor teritoriale.

E de remarcat, că cercurile politice englese şi francese dau o estra-ordinară importanţă visitei lui Lamsdoff în Viena şi de la intrevederea lui cu *Goluchowski* aştéptă resolvirea cestiunei macedonene.

SCIRILE ḐILEI.

— 16 (29) Decemvrie

Monarchul în Budapesta. Din Viena li-se anunţă foilor unguresci, că la începutul lui Februarie, Majestatea Sa va sosi în Budapesta, unde va rĕmâně mai multe sĕptĕmânĭ.

Principele moştenitor român a inspectat în decursul ḑilei de erî Duminecă trupele de cavalerie din Constanţa. De aici a plecat la Călăraşî pentru a inspecta al 5-lea regiment de acolo. Prinţul Ferdinand se va întórce aḑî Lunĭ în Bucurescî. Vacanţele parlamentare vor începe Sâmbătă 21 Dec. st. v.

Asupra tribunului Andreica foile maghiare au scris între altele, că el fu supranumit „Ursuţ" din causa crudelităţilor sale ne mai auḑite, ce le-ar fi comis la 1849 contra Maghiarilor. Acéstă scire a luat'o întocmai după foile maghiare atât *„Sieb. D. Tgblatt"* din Sibiiu, cât şi *„D. T. f. U."* din Timişóra. — Acest din urmă ḑiar, la intervenţia unor Românî din acel oraş, vine şi rectifică cele scrise, relevând caracterul uman al lui Andreica, care la 1849 a salvat chiar viéţa mai multor persóne fără deosebire de naţionalitate. Numele de „Ursuţ" l'a primit încă din copilărie din causa, că era de constituţie puternică. — Cu acéstă ocasiune amintim, că şi în unele părţî din România, scim că esistă obiceiul de a da numele de „Lupu" şi „Ursu" la copii. Acésta o fac părinţii, carî au avut nenorocirea de a perde copiî în etate fragedă. Când li-se mai nasce aşadér vr'un copil, îi dau numele de „Ursu" avênd superstiţia, că prin acésta vor fi scăpaţî de primejdii şi bóle.

Acei Românî, carî au intervenit la ḑiarul „D. T. f. U." merită tótă lauda şi ar trebui sĕ găsescă imitatorî în tot-déuna când se scriu asemenea neadevĕrurî, după foile adversare, în foile carî dealmintrea ne sunt amice.

Congresul societăţii agrare a marilor proprietarî, ce se ţine în Bucurescî, s'a deschis Sâmbătă dimin. în sala Ateneului, fiind de faţă un mare numĕr de marî proprietarî din capitală şi din ţéră, printr'o caldă cuvêntare a preşedintelui Societăţii Stefan Greceanu. In acésta s'au discutat următórele cestiunî: Diminéţa: îmbunătăţirea vitelor despre care au ţinut interesante disertaţiunî d-nii N. Filip medic veterinar, Al. Ciurcu, C. Poenaru, cestiunî veterinare, remonta pentru armată; După améḑi: Convenţiunile comerciale. Erî Duminecă diminéţa s'au discutat: Legile pentru încurajarea agriculturei în genere şi în special; poliţia morală, igiena, reducerea numĕrului de sĕrbătorî pe la sate. După améḑi: Protecţia agriculturei şi a industriilor agricole; transportul pe căile ferate şi cele maritime, docurile. Aḑî Lunî dimin. se vor discuta: Impositele, cadastrul, ér după améḑi: instituţiile de credit, credit agricol, sindicate agricole, comerciul cerealelor, camerele de comerciu. Şedinţele de diminéţa sunt reservate numai membrilor societăţii agrare, cele de după amiaḑî sunt şi pentru public.

Camera română va începe aḑî sĕu mâne (Marţî) cel mult discusiunea proiectului de budget pentru viitorul esercitiu. Ministrul de finance d-l Emil Costinescu doresce ca budgetul sĕ fie votat înainte de vacanţele sĕrbătorilor.

Nepoliteţă la adresa Ţarului. Mutesariful de la Bajezid nearborând drapelul cu ocasiunea ḑilei onomastice a Ţarului, consulul rusesc din localitate l'a prevenit că nu-l va primi la recepţiunea dată cu acea ocasie. După demersurile energice ale lui Zinoview, mutesariful a fost destituit, ér ministrul de interne Memdud Paşa a presentat scuse ambasadorului rusesc.

28 Noemvrie. Mitropolitul Partenie al Moldovei a adresat tuturor protoereilor din partea mitropolitană a Moldovei un ordin, prin care le recomandă, ca în tóte bisericele şi mânăstirile sĕ se facă parastase, cu ocasiunea ḑilei de 28 Noemvrie, aniversarea luărei Plevnei. Acest parastas se va oficia Duminecă séu prima Duminecă după 28 Noemvrie şi la el vor asista autorităţile şi şcolile.

Scandal în Camera grecéscă. Deschiderea nouei legislaturî parlamentare în Grecia a fost caracterisată prin scene violente, din causa diferendului iscat între Delyanişti şi Teotokişti pentru fixarea candidaturei la presidenţie. Teotokiştii, carî puseseră mâna pe cheile palatului legislativ şi refusau sĕ le remită guvernului, voiau sĕ instaleze de cu nópte ca preşedinte pe unul din ai lor şi astfel adversarii lor sĕ se găsescă în faţa unui fapt îndeplinit. Consiliul de miniştri, convocat la miedul nopţii, hotărî deschiderea uşilor cu forţa, ceea-ce se şi făcu. Forţa armată ocupă Camera la órele 7 diminéţa şi preşedintele de vîrstă, un delianist, D. Tzarlambaris, fu instalat. Teotokiştii protestară declarând că procedarea ministeriului constitue o insultă pentru Cameră. S'a produs atuncî un tumult violent şi o învălmăşală generală până când teotokiştii s'au retras. Tumultul încetând, Regele a întrat în sala de şedinţe şi a dat cetire Mesagiului.

Convenţia telegrafo-poştală între Austro-Ungaria şi România, va fi prelungită până la 1 Aprilie 1903.

O mare vênătóre se va face la 21 şi 22 Decemvrie v. pe domeniul Jigaliei din judeţul Ialomiţa, la care vor lua parte mai mulţi membrii ai corpului diplomatic şi ai societăţii vânătorilor din Bucurescî. Invitaţii se vor scoborî la gara Mărculeştî, de unde se va începe îndată vênătórea în pădurile nouĕ plantate, unde sunt mulţî lupî. Vênătórea va urma apoi în plantaţiunile de la Putinei şi a doua ḑi Duminecă se va face o mare gónă în ostróvele Dunărei, unde sunt în abondenţă lupî şi chiar mâţe sĕlbatice.

In Iaşĭ se va organisa în cursul lunei Ianuarie *ospătăria studenţéscă*. Acéstă inaugurare după afirmaţiunea ḑiarelor locale, va fi o adevĕrată serbare pentru tot orasul.

Elemente românesci în limba maghiară. Pe lângă elemente românescî destul de numeróse, câte s'au dovedit până acuma în limba maghiară, d-l profesor Anton *Horger* de la şcóla reală din Braşov a descoperit încă douĕ cuvinte, pe carî le publică în ultimul numĕr al revistei „Magyar Nyelvör". Acest cuvinte sunt: *furulya* pe care îl derivă de la românescul *fluer* (dial. *flueră*), cuvênt care se găsesce, după cum spune d-l Horger, şi în dialectul Şvabilor din Banat şi pe care Cihac în dicţionarul sĕu îl clasifică între cuvintele românescî luate din limba maghiară („vient sans aucun doute du magyar"). Al doilea cuvênt este sĕcuescul *gyilok*, care însemnéză bólă de gât la cai, pe care d-l Horger îl derivă din cuvêntul românesc *„gîlcă"*. Tot la acest cuvânt crede d-l Horger că s'ar puté referi şi cuvêntul unguresc „torokgyik" (gyilk). — Aci relevăm, că d-l Horger s'a mai ocupat şi cu alte elemente românescî în folclorul maghiar. Aşa d. e. în fasc. 9 al revistei *„Etnographia"* arată, că legenda *„Kômives Kelemenné"* a Sĕcuilor, nu este alt-ceva, decât o împrumutare a legendei române tratată în *„Meşterul Manole"*. Acéstă temă a tratat'o înaintea lui Sarudy György, care a urmărit legenda până la Românî ér aicî l'a copleşit preocupaţiunea şi în loc sĕ recunóscă cu sinceritate, care ar trebui sĕ caracteriseze pe un cercetător, că dela Românî a trecut la Sĕcui, i-a fost ruşine s'o mărturiséscă acésta, şi a căutat un expedient de tranziţie în mijlocirea sĕrbéscă şi latinéscă (!).

Repetiţia de „Romană", care a avut loc Duminecă, în 28 Decemvrie, a întrunit érăşi un frumos numĕr din societatea cea mai aléssă românéscă din Braşov. Animaţia era mare şi petrecerea a durat până după medul nopţii.

Un hoţ galant. Tînĕra actriţă Lucilia d'Argant care locuesce într'un elegant etaj din bulevardul Port-Royal, auḑi într'o nópte un sgomot în sufragerie. S'a sculat, a căutat şi s'a găsit în faţa unui domn elegant în vêrstă de aprópe patru-ḑecî de anî. Individul îşi luă posiţie seriósă şi ḑise: „Scusaţî vĕ rog, că am intrat în casă

In Năsĕud ne aştepta tótă inteligenţa la gimnasiu. Un edificiu nou şi arangiat conform cerinţelor pedagogiei moderne. Sub conducerea directorului Ioan Gheţe am visitat tóte sălile, tóte colecţiile şi am rĕmas fórte mulţumiţî de cele vĕdute.

Intr'aceea înserase şi ne-am dus cu toţii la hotelul „Griviţa" la cină. „Griviţa" este o numire, pe care a dat'o acestui modest hotel repausatul profesor Alexi, unul dintre autorii valorósei opere „Resbelul oriental".

Nu mai sciu câţî am fost, eram însĕ mulţî, ér dintre Năsĕudenî aprópe toţî fruntaşii.

Şi s'a început seria toastelor. Nu mai erau însĕ toaste, ci adevĕrate conferenţe de Ateneu.

D-l advocat Dr. Ciuta, nu mai sciu din ce împrejurare, a sulevat cestiunea grăniţerismului, care preocupă aicî spiritele şi se manifestă şi prin ḑiare din când în când, din pĕcate însĕ, tratată în nisce articole pe carî mulţî le consideră ca tendenţióse. D-l advocat Ciuta într'un discurs pe care l'am ascultat cu multă atenţiune susţinea, că grăniţerii, ţinênd morţiş la drepturile lor, nu vor sĕ apară ca esclusivişti, ci tocmai din contră întărind vatra lor mai restrînsă, prin acésta cred a întări întreg neamul. D-lui Ciuta i-a rĕspuns d-l advocat Dr. Tripon într'un discurs de asemenea bine argumentat, susţinênd punctul de vedere al negrăniţerilor. D-l Goldiş a sprijinit într'un discurs pe d-l Ciuta şi a creḑut, că întăresce punctul de vedere al d-lui Ciuta prin adăugarea unui nou argument, anume, că grăniţerii nu din alte motive observă esclusivismul faţă cu persóna unui negrăniţer, ajuns la o situaţie de conducĕtor între grăniţerî fiind-că acela nu e grăniţer, ci fiind-că se tem de un precedent, pe urma căruia mai târḑiu ar puté întra chiar un strein de neam la asemenea funcţii, d. e. un Evreu.

După d-l Goldiş a luat cuvêntul d-l Dr. I. Blaga, care a ţinut o adevĕrată disertaţiune filosofică despre naţionalism, punêndu-se pe temeiul larg al iubirei de neam şi condamnând în terminî categoricî pe aceia, carî sub un pretext sĕu altul susţin esclusivismul.

Directorul gimnasiului, care era de faţă şi pe socotéla căruia se ţinea discuţia acésta academică, asculta argumentele pro şi contra şi nu sciu ḑeu, décă şi ḑ-sa va fi fost de părere, că discuţia ar avé numai valóre academică...

Eu am ascultat tóte discursurile şi m'am bucurat în sufletul meu, că avem oratorî atât de distinşi, carî nu numai discuţia de la masa verde o ţin la înălţimea cuvenită, dér chiar şi între pahare sciu sĕ improviseze discursurî atât de instructive.

Dér totuşĭ nu mi-se părea potrivit, sĕ se urmeze aceste discuţii la infinit şi m'am sculat şi am ţinut un toast pentru d-l Petri, cunoscutul pedagog, care era de faţă şi pe care l'am numit bunicul meu sufletesc. In adevĕr eu am învĕţat carte de la Ilie Pop, ér Ilie Pop a fost elevul d-lui Petri. Constatarea acestei înrudirî a făcut bună impresie şi spiritele începură a se abate de la tema penibilă a grăniţerismului. Incă şi mai mult a contribuit la acésta, un al doilea toast, ce l'am ridicat de-odată pentru doi domnî, unul grăniţer, ér al doilea negrăniţer. Cu grăniţerul I. Pop, astăḑî profesor la Năsĕud, am fost coleg patru anî de ḑile, am dormit în aceeaşi odaie, am mâncat la aceeaşi masă, şedeam în aceeaşi bancă şi după un interval de 13 anî, astăḑî l'am revĕdut pentru prima-óră. Cu negrăniţerul I. Gheţe, de asemenea contimporan, durmiam în aceeaşi odaie înainte de asta cu vr'o 26 anî.

Spiritele se calmară cu desĕvîrşire, şi când preşedintele d-l Vulcan a fost de părere „sĕ se ridice masa", adecă sĕ încheiăm cina, a întîmpinat o straşnică opositie, aşa că vĕdênd situaţia, s'a retras de la preşedinţie, ér noi am continuat petrecerea sub un nou regim, regimul §-ului 11, care în „Comment"-ul societăţilor studenţescî este notat cu cuvintele *„Incipit fidelitas"*.

Şi a fost bine aşa.

Ér după ce m'am culcat, în loc sĕ dorm liniştit, fără visurî, cele câte-va ciasurî, ce le aveam de dormit, tótă nóptea m'am frământat sub stăpânirea unor visurî urîte.

Visam, că mĕ aflu în ţéră, şi că fraţii mei de acolo mĕ întrebau, ce de caut eu la ei, Ungurean fiind? „Independenţa ţĕrii noi am câştigat'o la Griviţa, pe când voi v'aţî mulţumit sĕ daţî numele de „Griviţa" unui birt, unde sĕ discutaţî despre grăniţărism şi negrăniţărism. Fie-care cărămidă din edificiul ţĕrii nóstre este frământată cu sângele nostru, noi suntem fiii lui Marte, ér voi veniţî aicî la plăcinte"...

Apoi am mai visat, că eram fiu de grăniţer şi că mi-a devenit strîmtă Tran-

la o oră neobicînuită, dér n'am putut face altfel. Sunt amoresat nebun de d-vóstră De aceea am ales ora acésta, ca sĕ putem vorbi!“ D-şóra d'Agrant s'a supărat şi l'a poftit sĕ iasă pe uşe afară, ér domnul a plecat bucuros. Abia atuncî actrița bănui, că póte sĕ fie vre-un hoț. Caută prin salon, prin cabinetul de lucru şi prin tóte garderóbele şi vĕdŭ că-i lipsesc 7000 fr. în hârtii, ér bijuterii în valóre de 12,000 fr. Ce vrei! Declarația de dragoste din timpul nopții costă scump!

Arestarea familiei Humbert. Se anunță din Madrid, că membrii familiei Humbert au fost escortațî în ḑiua de 26 Decemvrie la Paris. Spre acest scop au sosit cincî waggons-lits la Madrid, precum şi doisprećece agențî de poliție şi un medic pentru a escorta familia Humbert. Toțî membrii familiei sunt din cale afară deprimațî, afară de Romain Daurignac, care e vesel. In ḑiua de Crăciun a serbat şi el comandându-şî un prânḑ escelent. Ḑiarul „*Le Journal*“ a scos în ḑiua de 26 Decemvrie o ediție specială, în care anunță, că Frideric Humbert s'a sinucis în închisórea din Madrid. Alte ḑiare desmint scirea despre sinuciderea lui Frederic Humbert. Eva Humbert a declarat că îndată ce va fi pusă în libertate, se va face soră de caritate.

Fumatul este interḑis. Actualul rege al Saxoniei, când era încă moştenitor de tron visită cu adjutantul sĕu o casarmă. Eşind din casarmă, într'un coridor, voia a-şî aprinde o țigară. Pe păreți însĕ erau tăblițe cu inscripția: „Fumatul interḑis“, ér sentinela avea poruncă aspră de a împedeca pe contravenienți. Bietul soldat era într'o încurcătură strașnică, vĕḑĕnd că adjutantul îi oferă prințului un chibrit aprins. Cu tóte acestea îşî luă inima în dințî, se apropiă de prinț, făcŭ salutul reglementar şi ḑise timid: „Geenikliche Hoheet, eegentlich darf hier nich geroocht wer'n.“ (Altețǎ regală, la adică aicî n'ar fi permis a fuma.)

Monopolisarea iluminării oraşelor. O depeşe din New-York spune, că se va forma în America un trust c'un capital de un miliard de dolarî (5 miliarde de francî) pentru a monopolisa iluminarea cu gaz a tuturor marilor oraşe ale Europeĭ.

Sanatoriu pentru tuberculoşî. A şéptea listă publicată de ḑiarul „*Figaro*“ pentru organisarea şi întreținerea de sanatorii pentru tuberculoşî. se ridică la 63.717 lei. In capul listei figurézǎ un anonim cu 25,000 lei. Totalul sumelor adunate de „Figaro“ până astăḑî, se ridică la 1,103,670.

Zăpadă în Bucurescî. Serviciul technic de pe lângă primăria Bucurescilor, făcĕnd un studiu asupra zăpeḑei căḑută până acum în căpitală, a constatat că a căḑut 3,500,000 m. c. Din acésta s'au topit 2,000,000 m. c., ér restul de 1,500,000 m. c. rĕmâne sĕ fie ridicată de primărie şi de direcția tramvaelor. Intréga capitală are 6,083,000 m. p.

Tinerimea universitară din jurul Vêrşețului învită la concertul împreunat cu teatru şi petrecere de dans, care se va aranja cu concursul mai multor domnişóre române din Vĕrşeț şi jur şi al „Reuniunei de cetire şi cântărî“ din Coşteiu“, în opidul Vĕrşeț la 26 Decemvrie 1902 (8 Ianuarie 1903), adecă a doua ḑi a Naşterei Domnului în sala hotelului „Baross“. Prețul de întrare: Locul I 3 cor., locul II 2 cor., locul III 1 cor. Venitul curat e destinat fondului „Reuniunei de cetire şi cântărî din Coşteiu“. Inceputul precis la 8 óre séra. Bilete de întrare se primesc la institutul de credit şi economii „Luceafĕrul“ şi séra la cassă.

Un pianino de Hoffmann, aprópe nou de tot, se află de vêndare. Detailii se pot afla la administrația fóiei nóstre.

---

silvania şi am trecut granița pe la vama cucului. Şi am fost primit din colo cu brațele deschise şi nu m'a întrebat nimenî, décă sunt grănițer séu Ungurean, ci m'au întrebat numai, décă sunt Român şi m'au pus în slujbă.

Şi érăşî am visat, că eram fiu de grănițer, şi că n'aveam ceva cualificație străluciță, nicî prin opere însemnate nu m'am ilustrat, şi nicî purtare morală aşa straşnică nu aveam, eram însĕ şi eu om ca toțî ómenii, cu calitățile mele şi cu vițiile mele, şi am trecut dincolo şi m'au pus, director la o şcólă mare şi inspector peste şcóle.

Şi când era sĕ mĕ urc în tren, cu ghiozdanul subsuóră, sĕ anchetez în județul Covurlui păcatele unui biet învĕțător, a sunat clopotul pentru a treia óră — şi m'am treḑit.

La frumósa biserică din Năsĕud suna clopotul de liturghie.

In ḑiua aceea se ținea adecă parastas.

Delaletca.

Fuga principesei de Saxonia.

Interviev cu Giron. — Declarația archiducelui Leodold Ferdinaud.

Părechea amorósă *Luisa*, principesă de Saxonia, şi *Giron*, s'a aflǎ încă tot în Geneva. Archiducele *Leopold Ferdinand* însĕ a părăsit Geneva şi s'a dus în Montreux, depărtare de câte-va óre de Geneva. Aicî va sta, până când afacerea surorei sale, a principesei, va fi definitiv resolvită.

Giron a primit alaltăerî în locuința sa din Geneva, pe un ḑiarist vienes, căruia i-a spus următórele:

— Ḑiarele scriu despre mine şi despre principesa aşa de mult, în cât m'am decis sĕ vorbesc şi eu. Inainte de tóte îțî declar, că eu *nu sunt sĕrac*. Nu m'am atins încă de moştenirea mea de 100.000. Eu însumî am trimis principesei suma necesară pentru călĕtorie. La începutul lui Maiŭ m'am dus şi eu cu curtea la Taschenberg şi aicî s'au deschis primele relații intime între mine şi princesă. De atuncî începĕnd curtea îmî crea greutățî şi la 2 Nov. am fost somat sĕ mĕ retrag. Am plecat şi am sosit la 15 Novemb. în Bruxella, unde mi-am arangiat lucrurile. La 19 Nov. princesa s'a dus din München la Salzburg: în drum s'a întêlnit cu archiducele Leopold Ferdinand pe care l'a inițiat în secretele nóstre. Archiducele i-a promis, că-i va sta în ajutor şi eu am fost încunosciințat despre acésta. La început hotărîrăm sĕ ne întêlnim în Zürich, am făcut însĕ prostia sĕ-mi trimit ḑiarul principesei, şi acest ḑiar a căḑut în mânile principelui, bărbatul sĕu. In urma acésta cei doi frațî hotărîră sĕ grăbim fuga. La 13 ne-am întêlnit în Zürich, unde am petrecut nóptea, ér a doua ḑi am sosit la Geneva. Principesa a luat cu sine fórte puțină îmbrăcăminte şi puținî banî. Aveam de gând, sĕ plecăm spre Sud, însĕ spre nenorocirea nóstră am rĕmas aicî, căcî în Franța de sigur ne-ar fi arestat.

Despre fuga princesei Luisa, *Giron* a ḑis:

— Principesa cu fratele sĕu a părăsit castelul din Salzburg în nóptea de 11 spre 12 Decemvrie. Pe piața Residenz au închiriat o birje, care i-a dus în Hallein, unde au ajuns la 2 óre nóptea. Princesei î era frig şi rĕmase în sala de aşteptare cl. III-a. Trenul plecă la órele 3.47 diminéța prin Innsbruck spre Zürich. Princesa s'a îngrijit, ca din Bruxella sĕ se trimită la Salzburg o telegramă falsă în care se ḑicea: „Nu-mî purtațî grija, căcî n'o sĕ mĕ mai vedețî“. Aşa s'a întêmplat, că mareşalul curții Tümpling s'a dus mai întâiŭ la Bruxella.

— Dér care este causa fugei princesei?

— Relațiile dintre ea şi principe nu mai erau suportabile. Moştenitorul de tron e soldat din creştet până în tălpi. El e om sdravĕn, cinstit, care ca bărbat n'a greşit nimic contra soției sale, în vinele princesei însĕ curge sânge de Sud, e o femeiă deşteptă şi nu putea sĕ se obicinuéscă cu bărbatul. Ne-am cunoscut şi ne-am iubit, — atâta e tot. Vréu sĕ-țî mai spun, că princesa a luat cu sine numai giuvaericalele ce le avea din fetie; décă ar fi vrut, putea sĕ le ia pe tóte, în preț de 18 milióne. Tümpling a sosit la 19 Dec. la Geneva, dér nu s'a presentat, deşi princesa ar fi voit bucuros sĕ vorbéscă cu el. Prințul *Iosif Ferdinand* a sosit aicî la 22 Dec. şi a visitat îndată pe princesa, care a pretins sĕ se încépă tratărî cu ea, sĕ i-se trimită unele obiecte şi sĕ i-se permită a-şî vedé copiiî. Prințul n'a dat nicî un rĕspuns. Ne-am angajat advocat pe *Lachenal*, pe care l'am rugat sĕ ia mĕsurile necesare pentru divorț. Nicî din Dresda, nicî din Roma, nicî din Viena, n'am căpĕtat nicî o scire. Nu dorim, de cât sĕ ne căsĕtorim cât mai curĕnd şi sperăm, că nu se vor ridica piedecî în calea divorțului. Princesa nu regretă, de cât că nu póte sĕ fie împreună cu copiiî. Pentru tóte comorile lumei, princesa nu voesce a renunța la drepturile ei de mamă.

— Cum se află acum princesa?

— Fórte bine. Pe la finele lui Aprilie ea aşteptă sĕ nască. Până atuncî vom sta aicî. Décă voiŭ puté sĕ mĕ logodesc cu princesa, vom merge la Paris, ér décă asta nu va succede, vom rĕmâné în Geneva şi nu ne vom despărți nicî odată.

*

Din Viena se telegrafézǎ, că căpitanul *Töply* s'a dus la Geneva cu documentul de renunțare al archiducelui Leopold Ferdinand, ca sĕ-l subscrie. Archiducele însĕ *n'a voit*. Lui i-se cere sĕ renunțe nu numai la prerogativele morale, ci şi la *drepturile materiale*. Archiducele a declarat că e drept, că el nu vré sĕ mai fie principe. declarația acésta însĕ nu vré sĕ ḑică, că el a încetat de a fi fiiul şi moştenitorul tatălui seu, al marelui duce de Toscana, şi nicî că-i trece prin minte a renunța la dreptul de a lua partea ce i-se cuvine din moştenire după mórtea tatălui sĕu.

*

Corespondentul ḑiarului „*Matin*“ a interviewat în Geneva pe prințul *Leopold Ferdinand*, care i-a spus:

— Sunt hotărît sĕ nu mĕ întorc în Austria. Voiŭ părăsi totul, voiŭ renunța la tot, nu vréu sĕ mai fiu archiduce şi mi-am schimbat chiar numele. Vréu sĕ trăesc, ca orî care cetățĕn liber. Două ḑile după sosirea nóstră aicî am primit o scrisóre de la Maj. Sa Francisc Iosif, în care mi-se cerea sĕ mĕ reîntorc. I-am rĕspuns însĕ, că nu pot sĕ-l ascult. N'am mai putut suporta viéța de la curte. Fratele meu Iosif Ferdinand încă m'a provocat în numele tatălui meu sĕ ne reîntórcem. Dér i-am dat şi lui rĕspuns negativ... Suntem fericițî şi liberî şi avem încredere în viitor. Altceva nu dorim. Mĕ consider ca om privat, care s'a deslegat din cătuşile etichetei şi ale curții. Curtea austriacă şi saxonă nu mai esistă pentru noi.

De la masa studenților românî din Braşov.

Apel.

Devisa: ... „ér pe binefăcĕtorii mesii acesteia, vii şi morțî, pomenesce-i Dómne întru împĕrăția ta!“
(Din rugăciunea ce se rostesce ḑi de ḑi la masa studenților).

Apropiindu-se *Anul nou*, ne luăm voia a apela la publicul românesc din patria nóstră, ca lăsând obiceiul costisitor împreunat cu atâta perdere de vreme şi multe neplăcerî al corespondenței de felicitare la anul nou, sĕ-l înlocuiéscă *cu micî donațiunî de 1, 2 sĕu 3 coróne* pentru masa studenților.

Lista donatorilor se va publica la vreme, aşa încât lumea va fi orientată asupra adreselor, de la care nu are sĕ aştepte şi la care nu are sĕ trimită bilete de felicitare.

In deosebî *apelăm la numĕroşii foştî elevî* ai şcólelor nóstre, ca sĕ întrevină în localitățile d-lor de ubicațiune, stăruind ca publicul în număr cât de mare sĕ părăséscă obiceiul corespondenței de felicitare la anul nou şi sĕ se contribue cu ceva pentru masa studenților noştri. Aceste contribuirî din aceeaşî localitate s'ar puté aduna la un loc şi expeda de-odată colectiv, pentru a cruța ostenéla şi spesele de expedițiune!

De-ar urma *numai o mică parte* a publicului nostru cult ast-fel, — s'ar aduna cu uşurință vr'o 1000 de coróne pentru masa studenților, ér publicul s'ar uşura de-o plagă, pe care o pórtă aḑî fără nicî un rost.

Braşov, în 15 Decemvrie v. 1902.

Pentru administrațiunea mesei studenților românî din Braşov

Virgil Onițiu,
director gimnasial.

Invitare.

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea vĕduvelor sĕrace române din Braşov şi Săcele arangézǎ în *preséra anului nostru nou*, 31 Dec. st. v. 1902 (13 Ian. n. 1903), în sala redutei orăşenescî din Braşov, o

Petrecere de dans.

Comitetul Reuniunii are onóre a învita la acéstă petrecere, pe calea acésta, pe on. public românesc cult, care doresce a-şî petrece preséra anului nou în o mare familie românéscă, aicî în Braşov.

Inceputul la 8 óre séra.

Prețul de întrare: 2 cor. de pers., pe balcon 3 cor.. studenții românî 1 cor.

Invitărî speciale nu se trimit.

Pentru comitetul Reuniunii, Braşov 16/29 Decemvrie 1902.

Bălaşa Blebea, presidentă. — *Dr. I. Blaga*, secretar.

NECROLOG. Aducem la cunoscința tuturor rudeniilor şi cunoscuților trista veste despre încetarea din viéță a iubitului nostru soț, tată şi frate **Cons antin Popp** sen. cofetar, întêmplată după lungî şi grele suferințe la 25 Decemvrie a. c. st. n., la órele 5½ p. m., în al 63-lea an al etății. Rĕmăşițele pămêntescî ale iubitului nostru decedat se vor aşeḑa spre odichnă vecînică, Sâmbătă, la 27 Decemvrie 1902. la órele 2 p. m., din casa mortuară a spitalului civil, în cimiterul gr. or. din Sibiiŭ (sub. Iosefin).

Sibiiŭ, 26 Decemvrie 1902.

Jalnica familie.

ULTIME SCIRI.

Washington, 28 Decemvrie. Ministrul de esterne *Hay* a comunicat în consiliul de miniştri ținut erî, resultatul schimbului de telegrame în cestiunea propunerii presidentului *Roosewelt* cu privire la conflictul din Venezuela. Presidentul *Castro* s'a învoit, ca cestiunea sĕ fie adusă înaintea congresului de pace din Haga. Anglia şi Germania încă au acceptat acest punct de vedere. Se speră, că blocada va fi desființată în curĕnd.

Paris, 28 Decemvrie. In cercurile politice se crede, că întrevederea dintre *Lamsdorff* şi *Goluchowski* va avé bun resultat pentru pacea din Peninsula-balcanică. Guvernul turcesc încă se va convinge, în fine, că puterile europene nu se mai mulțumesc cu promisiunî şi că e necesar, ca neamânat sĕ se schimbe spre bine situația în Macedonia.

Sosițî în Braşov.

Pe ḑiua de 27 Decemvrie.

Europa: Ciucianu, Bucurescî; Dr. Bocskor, S.-Sângeorgiu; Bocskor, Ibaşfalĕu; Blumenfeld, Ascher, Petényi, Keller, Bucureşcî, Teltsch, Cs. Mádéfalva, Gaspar, Bardócz; Ganz, Baicoiŭ; Holzner, Fürst, Viena; Schwer, Neu-Zurka.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Pribeag, ediţia 1 ă de Ioan Iosif Sceopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitorĭ, cetitorĭ şi criticĭ de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b porto.

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Taina norocului séu Povestea satului Nemernicenĭ de Tache *Brânduş*. Acéstă carte e fórte potrivită pentru poporul nostru şi costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade poporale de Avram *Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de şcólă de I. *Dariu*, 30 b plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educaţiunii de I. *Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b.

Idealul învĕţătorului român de *I Dariu*, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românesce de membrii soc. de lect. „Inocenţiu M. Clain“ din (Blaşiu. Preţu 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poesii macedonene-originale şi daco-romăne de P. *Vulcan*, cor. 2 (pl. porto 10 b)

Cartea Sătênului, novele de Em. *Pordeanu* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In vêltóre“ novele şi impresii de *Vlăhuţă*, cor. 1·25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. foia de cunoscinţe folositóre de prof. I. *Moşil*-legat în păreţĭ tarĭ costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de *Dr. T.* Preţul 60 b. (+6 b. porto.

Buchetul, culegere de cântărĭ bĕtrânesci şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viéţa Românilor bihorenĭ, de *L Rudow-Suciu*. 148 pag. 8⁰. Preţul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Rîseţe şi zîmbete, de *T. V. Gheaja*, cu 254 de anecdote, păcăliturĭ şi povestirĭ glumeţe. Preţul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul*. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopţĭ de érnă novele pentru popor, de *George Simu*. Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4⁰ 250 pag. Preţul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opşagurĭ, cât cioplite, cât pilite şi la lume împărţite, de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poesii glumeţe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schiţe din Italia de Teodor *Bulc*. Preţul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintirĭ din Grecia de Teodor *Bulc*; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii poporale despre Avram Iancu adunate şi publicate de Simeon Fl. *Marian* Preţul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someşană, poesii poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bognariu*. Preţul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi artă de prof. Dr. Iosif *Blaga*. Preţul coróne 3.60 (plus 30 b. porto.)

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu*. Edit. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Bocete ad că **Cântărĭ la morţĭ**, adunate de *I. Pop-Reteganul*. Preţul 80 banĭ. (+ 10 b. p.)

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, „**Călindarul Plugariului**“. Preţul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moş Radu, Legenda pămêntului şi a muncii, de Dim. Dan, „Ăl mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăcióse pomilor şi viilor“, „Ce plătesce banul şi cum îl cruţăm noi?“

După partea economică urméză pe mai multe paginĭ diferite *„poveţe“*, apoi „Diverse“ şi în fine „Anecdote şi Glume“.

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 22 Dec. n. de 24 672 capete, la 23 Decembrie au întrat 484 capete şi au eşit 506 capete, rĕmânênd la 24 Decembre n. un numĕr de 24,590 capete.

Se notéză marfa **unguréscă**: veche grea dela 110—111 fil. tînĕră grea dela 114—115 fil., de mijloc dela 100-112 fil. — **Sêrbéscă**: grea 110—112 fil., de mijloc 108—109 fil., uşóră 106—107 fil. kilogramul.

Sz. **7649**—1902.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Stinghe Niculae végrehajtatónak Negru G Juon végrehajtást szenvedő elleni 1972 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyeben a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbiróság területén) levő a brassói 17. sz. tljkvben fekvő a 4870 hrsz. ingatlanraa az árverést 3900 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi január hó 26-ik napján délelött 9 órakor**, ezen kir. törvényszék 5 sz. árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10⁰/₀-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassó, 1902 évi julius hó 26-ik napján.

A brassói kir tör. szék, mint tlkönyvi hatóság.

Kovács,
e. biró.

1—1.(790)

Sz. **10,049**—1902
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Praoven Nicolae végrehajtatónak Garcea Coman végrehajtást szenvedő elleni 74 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (e zernesti kir járásbiróság) területén levő, az almás-mezői 1753 sz. tljkvben végrehajtást szenvedő jutalékára 320 kor., az almás-mezői 1941 sz. tljkvben A † 1 rndsz. 1356, 1357, 1358 hrsz. alatt felvett ingatlanból végrehajtást szenvedő jutalékára 289 kor., az almás-mezői 124 sz. tljkvben A † 1 rdsz. 968/1, 969/1 hr. sz. ingatlanból végrehajtást jutalékára 194 kor., a 2 rdsz. 1171, 1172, 1173 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedő jutalékára 245 kor., az 5. rdsz. 1737, 1738 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedő jutalékára 44 kor., a 6. rdsz 2877, 2878 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedő jutalékára 60 kor., a 7. rdsz. 2891 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedő jutalékára 132 koronában az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi január hó 23 ik napján délelött 9 órakor** Almás-mező község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándekozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10⁰/₀-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 novem. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-sa értelmeben a bánatpénznek a biroságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1902 évi Oktober hó 6-ik napján.

A kir. törv.-szék, mint tlknyvi hatóság.

KOVÁCS,
e. biró.

1—1

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria şi **Nic. I. Ciurcu** la Eremias Nepoţii.